

Az Ellenzéki Kerekasztal ülése 1989. szeptember 15.

Helyszín: a Magyar Demokrata Fórum Budapest, VI. kerület, Ó utcai központja.

Résztevők:

Szabad György soros elnök	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Sólyom László soros elnök	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Antall József	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Balás István	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Balsai István	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Baranyai Tibor	<i>Magyarországi Szociáldemokrata Párt</i>
Bejczy Sándor	<i>Független Kisgazdapárt</i>
Boross Imre	<i>Független Kisgazdapárt</i>
Böröcz István	<i>Független Kisgazdapárt</i>
Deutsch Tamás	<i>Fiatal Demokraták Szövetsége</i>
Domonkos István	<i>Bajcsy-Zsilinszky Endre Baráti Társaság</i>
Gaskó István	<i>Magyarországi Szociáldemokrata Párt</i>
Gehér József	<i>Bajcsy-Zsilinszky Endre Baráti Társaság</i>
Hankiss Elemér	<i>Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája</i>
Haraszi Miklós	<i>Szabad Demokraták Szövetsége</i>
Horn Gábor	<i>Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája</i>
Horváth Balázs	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Kis János	<i>Szabad Demokraták Szövetsége</i>
Kónya László	<i>Magyar Néppárt</i>
Kövér László	<i>Fiatal Demokraták Szövetsége</i>
Lukács Géza	<i>Bajcsy-Zsilinszky Endre Baráti Társaság</i>
Mécs Imre	<i>Szabad Demokraták Szövetsége</i>
Németh Zsolt	<i>Fiatal Demokraták Szövetsége</i>
Szigethy Gábor	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Orbán Viktor	<i>Fiatal Demokraták Szövetsége</i>
Pető Iván	<i>Szabad Demokraták Szövetsége</i>
Prepeliczay István	<i>Független Kisgazdapárt</i>
Salamon László	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Teleki János	<i>Kereszténydemokrata Néppárt</i>
Timkó Iván	<i>Magyar Demokrata Fórum</i>
Torgyán József	<i>Független Kisgazdapárt</i>
Tölgyessy Péter	<i>Szabad Demokraták Szövetsége</i>
Varga Csaba	<i>Magyar Néppárt</i>
Vigh Károly	<i>Bajcsy-Zsilinszky Endre Baráti Társaság</i>
Vitézy László	<i>Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája</i>

Az ülésen megtárgyalt kérdések:

[...] A párttörvény kérdései. Az MSZMP vagyonátmentése elleni fellépés, elszámolás a pártvagyonnal. [...]

Szabad György: Kedves barátaim, folytatjuk az ülést. Kérésemre Sólyom László átvette az elnöklést. *(Zsivaj.)*

Sólyom László: Folytatjuk az ülést. Aki nem ül, az nem ül. Párttörvénnyel folytatjuk. Most veszem elő a Fidesznek a napirend előtt kezdeményezett, most tárgyalásra kerülő javaslatát. Mindenki megkapta, kérem szépen a hozzászólásokat. Mégis arról van szó, hogy felborítjuk-e vagy nem a Kerekasztalt ezen az ürügyön?

Varga Csaba: Nem. Válaszom röviden: nem.

Sólyom László: Parancsolj.

Vigh Károly: Engedjétek meg ezzel kapcsolatban a következőt. Azt, hogy létezik ez a Next 2000 - ezt már hetek óta tudjuk. Akkor, ha annak következtében nem borítottuk föl a tárgyalásokat, akkor ez ahhoz képest - a Next 2000-hez képest - az, hogy a munkásörség pécsi részvénytársulási akciója új helyzetet teremtett az EKA számára... én nem hiszem, hogy ez az új helyzet súlyosabb, mint a Next 2000. Semmiképpen nem indokolt ez, és nem indokolt ebben a szituációban nekünk kivonulni a tárgyalásokból. Én nem tartom ezt helyesnek.

Sólyom László: További hozzászólások ehhez? Parancsolj.

Kis János: Az én megítélésem szerint új helyzet van, ugyanis az bizonyosodik be, hogy pusztán a tény nyilvánosságra kerülése nem állítja meg az MSZMP-t és társszervezeteit a vagyonátmentés folytatásában. Erre, úgy ítélem meg, hogy mindenképpen reagálni kell. Ha ez a reakció túl erősnek tűnik az EKA többsége számára, ha az EKA többsége ezt nem tudja vállalni, akkor valami más módot kellene azért érzésem szerint találni. Tehát röviden azon a ponton nem értek egyet Vigh Károly barátommal, hogy nincs új helyzet. Úgy gondolom, hogy új helyzet van.

Sólyom László: További hozzászólás? Ha nincs, addig én mondom a saját álláspontomat. Mi lenne, hogyha a múltkori esethez hasonlóan kiadnánk szintén egy EKA-állásfoglalást, amelyet ott a sajtóval ismertetnénk, és kiosztanánk pontosan ebben a kérdésben. Valaki addig megfogalmazná. Ebben ki kellene mondani azt - pontosan, amit Kis János mondott -, hogy nem elég a nyilvánosságra hozás, azt, hogy minőségileg új helyzet állt elő, mert ezek szaporodnak és kész. Mást nem tudunk... el tudjuk ítélni. Tehát szankció, fenyegetés és ilyesmi - állásfoglalásba nem való.

Vigh Károly: Minőségileg új helyzetet a Next 2000 teremtett. Ez nem teremtett minőségileg új helyzetet.

Sólyom László: Orbán Viktor, tessék.

Orbán Viktor: Egyetlen dolgot szeretnék mondani. Abba a vitába nem akarok belemenni, hogy új helyzetet teremtett-e vagy nem. Az a baj, hogy a Next 2000 után egy alapvetően új helyzet jött létre, amiben többé nyilvánvaló, hogy a párt számára az a kérdés, hogy tudják-e róla, hogy át akarja menteni a vagyonát vagy nem tudják - már ez nem kérdés. Nem érdeke a pártnak, hogy... Úgy tűnik, hogy nem törődik azzal, hogy milyen színben tűnik fel a közvélemény előtt. Egy ilyen helyzetben, az én megítélésem szerint az ellenzéknek az a helyzet vagy az a szituáció, amikor nem válaszol egy ilyen újabb fejleményre, gyengíti a helyzetét. Egy olyan helyzet is gyengíti a pozícióit, amikor újra csak egy nyilatkozattal válaszol, mert már századik nyilatkozatot adja ki körülbelül ebben az ügyben, és csak az derül ki, hogy csak nyilatkozni tud, és nem tudja megállítani. Azt kell megmutatni szerintem a magyar társadalomnak, hogy az ellenzék van olyan erős és van olyan határozott, hogy egy kemény föllépéssel meg tudja állítani ezt a folyamatot. Úgy gondoltuk, és ezért terjesztettük elő, hogy erre van esély, ha egy ilyen típusú föllépést teszünk. Ezért nem tartom kielégítőnek a nyilatkozatot; én azt gondolom, hogy az jó, ha megteesszük a nyilatkozatot, de az nem fogja megoldani a helyzetet - ezt jó, ha tudjuk. Azt gondolom, hogy mi vagyunk a felelősek, hogy ezt megakadályozzuk, ilyen módon. *(Egyszerre többen beszélnek.)*

Sólyom László: Én nem bízom [abban], hogy ezzel megakadályoznánk, és más tétje is van annak, hogy kiszállunk-e a tárgyalásokból. Parancsolj.

Horváth Balázs: Az információ teljességéhez, egy körtelefon... A világ legegyszerűbb dolga volt megállapítani, hogy ez nem teljes, hogy eddig tizenhat ilyen kft.-t hoztak létre. Nagy valószínűséggel

sokkal többet, sokkal többet... de én egy körtelefonnal az ország bíróságait körbetelefonáltam, és tizenhatról tudunk. Mindegyiknek olyan nevet adtak, hogy például a veszprémit, amit sikerült... - ismeri mindenki a históriát -, egy hétig gondolkodtunk, mire rájöttünk, hogy mit fed ez a név. Mindegyiknek ilyen fantázianeve van. Először. Másodszor, csináltunk egy egyszerű szorzást - egy pillanat... Másodszor beszoroztuk a kft-kbe bevitt törzstőke készpénz-részét, amely az ez évi költségvetésének - hozzávetőleges számítás, nem pontos -, az MSZMP ez évi nem költségvetésének, hanem állami támogatásának körülbelül a fele. Ez azt jelenti, hogy ha ez mind igaz, akkor is a költségvetésnek a felét tőkésíti az MSZMP. Akkor, amikor a költségvetési jogszabályban viszont egyértelműen benne van, hogy működési támogatás. Csak ennyit akartam mondani, ezzel kapcsolatban. Sólyom László: Jó. Mit csinál a Kerekasztal? Tehát ki fogalmazza meg az állásfoglalást, a nyilatkozatot, amit ki kell, hogy osszunk? Mert ebben, azt hiszem... Egyetértés volt? Ki ellenzi? Orbán Viktor: Kérem, hogy vagy erősítsék meg, vagy vettessék el; szóval döntést kérek róla. Ez egy betérjesztés, amiben állásfoglalást kérünk.

Sólyom László: Jó, meg kell szavazni.

Antall József: Bocsánat, akkor javaslatot teszek, hogy a szerint - tehát nem ebben a formában - a kezdeményezést akceptáljuk, és abban a formában, hogy egy nyilatkozatot fogalmaz a Kerekasztal és nyilatkozatot ad ki. Javasolom, hogy Orbán Viktor a kezdeményező szervezet nevében és Horváth Balázs pedig, mint aki szintén ismeri - ketten fogalmazzanak meg egyet, amit a tárgyalás végéig megismerünk és jóváhagyunk. Szöveget, amit ott szétosztunk. Ahogy javaslat született.

Sólyom László: Hankiss Elemér.

Hankiss Elemér: Nem lehetne-e megbízni valakit azzal, hogy egy sajtókampányt szervezzen az EKA nevében - akármilyen eszközökkel - arra, hogy a dolog nap mint nap nyilvánosságot kapjon, keményen, sok helyen, megalapozottan? Ez az egyik kérdésem. A másik pedig, nem lehetne-e megbízni a [Független] Jogász Fórumot azzal, hogy vizsgálja tovább és intenzívebben az egész kérdésnek a jogi hátterét, és ahol lehet, támadja meg jogilag ezeket a tranzakciókat?

Teleki János: Csak annyit, hogy a Független Jogász Fórumnak holnap, szombaton fél 2-kor lesz az ELTÉ-n ilyen országos közgyűlése. Annyit tudok ígérni, hogy föl fogom vetni ezt a témát, és forszírozni tudom. Kutrucz Katalin, meg többen, akik itt benne vannak a Kerekasztalban...

Sólyom László: Tessék parancsolni.

Baranyai Tibor: Még egy kiegészítést ehhez a javaslatához tennék. Ilyen lépést még eddig nem tett a Kerekasztal, hogy egy ellenzéki képviselőt a parlamentben fölkérni, hogy interpelláljon ebben az ügyben, a mi megbízásunkból?

Antall József: A Roszik [Gábor] boldogan.

Baranyai Tibor: Tessék?

Salamon László: Roszikot...

Baranyai Tibor: Bárkit, aki a parlamentben interpellációt tud kifejteni, és a jogászok anyagát is kapja meg az illető, és a mostani ülészen ez történjen meg. És hivatkozzon arra, hogy ő ezt megbízásból is teszi - és saját véleménye is azonos - a Kerekasztal nevében. Ez egy új forma, és jobb, mint egy sajtóértekezlet. *(Egyszerre többen beszélnek.)*